

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **E. M. T.**, zast. Mgr. et. Mgr. Simonou Pavlicovou, advokátkou, se sídlem tř. T. G. Masaryka 1118, Frýdek-Místek, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2024, č. j. KRPA-203400-26/ČJ-2024-000022-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2024, č. j. 19 A 43/2024-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce Mgr. et. Mgr. Simoně Pavlicové **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 10.580 Kč. Tato částka bude zástupkyni žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

[1]Žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 9. 2024, č. j. KRPA-203400-26/ČJ-2024-000022-ZZC, podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužila o 90 dnů dobu zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovenou rozhodnutím žalované ze dne 21. 6. 2024, č. j. KRPA-203400-14/ČJ-2024-000022.

[2]Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 10. 10. 2024, č. j. 19 A 43/2024-29, zamítl jako nedůvodnou.

[3]Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž navrhl jeho zrušení. Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[4] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátkou.

[5] Kasační stížnost byla podána ve věci, v níž před městským soudem rozhodovala specializovaná samosoudkyně, a proto se musel Nejvyšší správní soud dále zabývat otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odmítl jako nepřijatelnou.

[6] O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve světle odstavce 52 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[7] Městský soud v první řadě konstatoval, že v souladu s evropskou legislativou je možné ospravedlnit omezení osobní svobody v podobě zajištění cizince pouze za předpokladu, že je s ním současně vedeno řízení o správním vyhoštění či řízení o vydání cizince. Rozhodnutí žalované shledal přezkoumatelným, a to i přes ojedinělou nepřesnost v tom, že podle žalované stěžovatel nemá v České republice žádné příbuzné. Z rozhodnutí jako celku totiž vyplývá, že žalovaná vycházela ze skutečnosti, že žalobce má na území družku, manželku a bratry. Tyto vztahy byly konstatovány a byla zdůvodněna i jejich relevance k projednávané věci.

[8] Stěžovatel byl zajištěn od 21. 6. 2024 na 90 dní, přičemž tato doba byla prodloužena o 90 dní v situaci, kdy bylo prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení. Doba prodloužení zajištění je podle městského soudu adekvátní vzhledem k tomu, že je třeba, aby bylo ve věci správního vyhoštění opětovně rozhodnuto, a v případě, že bude vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, zajistit další úkony nezbytné k jeho realizaci (ověření totožnosti, zajištění příslušných dokladů a dalších formalit spojených s vycestováním aj.). Mezi úkony správních orgánů nedocházelo k prodávám. Jestliže bude zajištění stěžovatele nadále prodlužováno, je nutné popsat, jaké kroky byly dosud učiněny. Z úřední činnosti je soudu známo, že k ověření totožnosti cizinců ze strany marockých správních orgánů dochází, avšak tato procedura může trvat i půl roku. Pro zajištění postačuje doručení oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, nevyžaduje se tedy pravomocné rozhodnutí, jak se domnívá stěžovatel. Městský soud

pokračování

neshledal okolnosti, které by vylučovaly realizaci správního vyhoštění ani ve vztahu k namítanému zásahu do soukromého a rodinného života. Smyslem řízení o zajištění cizince totiž není konečné posouzení otázky, zda mu je možné uložit správní vyhoštění, nýbrž pouze existence podmínek pro naplnění tohoto účelu. Dosud nebylo potvrzeno, zda stěžovatel disponuje zázemím rodinné domácnosti, kde by pobýval v případě propuštění, s manželkou nežije, je pouze v kontaktu s družkou a s bratry. Tyto okolnosti nevylučují vyhoštění stěžovatele. Správní orgány se budou rodinnou situací zabývat detailněji v řízení o správním vyhoštění. Městský soud neshledal v případě stěžovatele okolnosti, které by umožňovaly uložení zvláštního opatření, neboť v minulosti opakovaně porušoval povinnosti uložené mu zvláštním opatřením ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, když se nehlásil policii v době stanovené rozhodnutím ze dne 22. 3. 2024, č. j. KRPA-31581-34/ČJ2024-000022-ZSV. Podle názoru městského soudu je vysoké riziko, že se bude stěžovatel vyhýbat správnímu vyhoštění, neboť je mu známo, že zde pobývá neoprávněně, porušil zákony České republiky a členských států Evropské unie. Stěžovatel nemá prostředky na složení kauce a při výslechu uvedl, že nemá stálou adresu a že dobrovolně nevycestuje.

[9] V kasační stížnosti a jejím doplnění stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť městský soud přejal argumentaci žalované a nevypořádal se se všemi žalobními námitkami a důkazy. Nezákonnost rozhodnutí žalované dokládá závěr městského soudu, že v případě prodloužení zajištění je žádoucí detailněji popsat kroky směřující k ověření totožnosti cizince, včetně toho, jaká opatření byla dosud učiněna a s jakým výsledkem. Dále stěžovatel uvádí, že na území České republiky žije od roku 2001, hovoří excelentně česky, řádně pracoval jako brigádní dělník ve stavebnictví a je 14 let ženatý s občankou České republiky, s níž nemá děti kvůli zdravotním komplikacím. Českou republiku považuje za svůj domov. U policie se nenahlásil z důvodu nemoci, přičemž se řádně neomluvil, neboť nevěděl, jaké důsledky bude takové jednání mít. Dosud své povinnosti uložené zvláštním opatřením řádně plnil. Domnívá se, že vzhledem k délce pobytu splnil podmínky k udělení trvalého pobytu. V Maroku nemá již žádné rodinné vazby, pochází ze západní S., která je v dlouhodobém konfliktu s Marokem. Nadto je národností Tuareg, v případě nuceného návratu mu hrozí nebezpečí mučení a pronásledování, psychická a fyzická újma. Rozhodnutí žalované považuje za nespravedlivé a nepřiměřené. Je přesvědčen, že v jeho případě mělo být uplatněno mírnější opatření vzhledem k tomu, že Velvyslanectví Marockého království nekomunikuje. Za účelem prokázání výše popsaných tvrzení stěžovatel navrhuje veřejné jednání ve věci a výslech manželky.

[10] Provedení uvedeného důkazu však stěžovatel nenavrhoval v předchozím řízení, ačkoli tak učinit mohl. Nadto jsou všechny rozhodné skutkové okolnosti patrné z obsahu správního spisu a stěžovatel ani neuvádí, jaké konkrétní skutečnosti rozporující skutková zjištění správního orgánu by měly být svědeckou výpovědí prokázány. Nejvyšší správní soud neshledal důvody, pro něž by bylo vhodné nařídit jednání k projednání kasační stížnosti, a proto v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání.

[11] Dále je nutné upozornit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (zde městského) soudu a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí vztahovat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003-48, anebo ze dne

29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). V minulosti Nejvyšší správní soud též dovodil, že „aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu).“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS.). Kasační stížností nelze argumentačně mířit zprostředkovaně do rozhodnutí správních orgánů napadených žalobou, nýbrž jen do rozhodnutí krajského soudu (srov. shora citované usnesení zdejšího soudu č. j. 10 As 181/2019-63). Pouhý blíže neodůvodněný nesouhlas se závěry krajského soudu nesplňuje esenciální požadavky kladené na formulaci kasačních námitek.

[12] Úkolem stěžovatele tedy bylo konkrétní argumentací zpochybnit závěry městského soudu. Ve vztahu k jeho zázemí v České republice stěžovatel v zásadě pouze opakuje svoji žalobní argumentaci, přičemž zcela pomíjí skutková zjištění a závěry obsažené v odst. 38 napadeného rozsudku, kde městský soud konstatoval, že „[ž]alobní tvrzení že žalobce má prokazatelně zázemí v rodinné domácnosti, ve které v případě propuštění může pobývat, nebylo dosud potvrzeno, s manželkou nežije, družku má asi rok, nemají se ale kde scházet, jsou spolu v kontaktu, stejně je žalobce v kontaktu i s bratry. Na základě těchto skutečností žalovaný správně předběžně posoudil, že tyto okolnosti vyhoštění žalobce neznemožňují. Zásahem do soukromého a rodinného života se budou dále správní orgány detailněji zabývat v rozhodnutí o správním vyhoštění“. Těmito úvahami městský soud zpochybnil žalobní tvrzení stěžovatele, avšak ten proti nim v kasační stížnosti kvalifikovaným způsobem nebrojí. S ohledem na výše uvedené judikatorní závěry tedy lze uzavřít, že Nejvyšší správní soud nemůže v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. přihlídnout k uvedené argumentaci stěžovatele.

[13] Stěžovatel v žalobě netvrdil okolnosti, pro které se nenahlásil policii České republiky, ani že vzhledem k délce pobytu na území splnil podmínky pro udělení trvalého pobytu, ač tak mohl učinit. Stejně tak v žalobě neuplatnil argumentaci ohledně hrozící újmy v zemi původu. Ani těmito námitkami se tak Nejvyšší správní soud z důvodů uvedených v § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže věcně zabývat.

[14] Dále stěžovatel poukazuje na závěry městského soudu učiněné v odst. 33 napadeného rozsudku, z nichž dovozuje, že žalovaná pochybila, pokud detailněji nepopsala kroky směřující k ověření jeho totožnosti, což má za následek nezákonnost jejího rozhodnutí, jakož i nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Napadený rozsudek však vytykanými vadami netrpí, neboť stěžovatel vytrhává závěry městského soudu z kontextu. Ten totiž uvedl, že „je žádoucí detailněji popsat kroky směřující k ověření totožnosti cizince, tedy jaké kroky byly do současné doby učiněny a s jakým výsledkem, zároveň však v projednávaném případě neshledal, že by nedostatečný popis komunikace s Velvyslanectvím Maroka způsobil nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť k datu vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění nebylo vydáno ani prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění.“ Městský soud tedy vycházel z toho, že v situaci, kdy není vydáno prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění, není nezbytné, aby žalovaná činila, popř. zdůvodňovala úkony, které učinila za účelem budoucí realizace správního vyhoštění. Městský soud pouze připustil, že žalované nic nebrání v tom, aby v této fázi řízení začala podnikat příslušné kroky, což by v konečném důsledku vedlo ke zkrácení doby nutného zajištění. Následně uzavřel, že pokud bude zajištění stěžovatele i nadále prodloužováno, bude nutné uvedené kroky popsat. Stěžovatel výše uvedené závěry

pokračování

konkrétním způsobem nezpochybňuje. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v uvedeném ohledu není napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[15] Stěžovatel ve zbytku kasační stížnosti brojí proti způsobu, jakým žalovaná, resp. městský soud, vyhodnotily skutkové okolnosti. V obecné rovině namítá, že v jeho případě není prodloužení zajištění přiměřené s ohledem na délku pobytu a zázemí v České republice.

[16] K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, či usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20, ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. I. ÚS 776/21).

[17] Nejvyšší správní soud se i s ohledem na obecnost námítky ztotožňuje se závěrem městského soudu vysloveným v odst. 38 napadeného rozsudku, že na základě zjištěných skutečností nebyly shledány okolnosti, které by vylučovaly realizaci správního vyhoštění ve vztahu k zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Je vhodné upozornit, že městský soud vycházel při posouzení této otázky z odlišných skutečností, než tvrdil stěžovatel v žalobě (a nyní opakuje v kasační stížnosti), aniž by stěžovatel zpochybnil jejich pravdivost. Tyto skutečnosti přitom vyplývají z obsahu správního spisu (včetně výpovědi stěžovatele). Úkolem Nejvyššího správního soudu přitom není opakovat jednou správně vyřčené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2021, č. j. 7 As 253/2019-26).

[18] Stěžovatel se dále domnívá, že mělo být zvoleno mírnější opatření než jeho zajištění, a to i s ohledem na vážnou komunikaci s marockými úřady.

[19] Městský soud však postupoval v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, z něhož mimo jiné vyplývá, že i v případě zajištění pro porušení povinnosti uložené mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců „je třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). Žalovaná musí při svém rozhodování vycházet z konkrétního jednání cizince a posoudit jeho věc v souladu se zásadou individualizace.“ Těmto judikatorním požadavkům městský soud dostal. Konstatoval, že stěžovatel opakovaně vědomě porušil povinnosti uložené mu zvláštním opatřením podle § 123 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, když se ve stanovené době nehlásil osobně Policii České republiky, což stěžovatel nerozporuje. Ačkoli je stěžovatel ženatý, s manželkou nežije, nemají děti, nemá zajištěné ubytování a nenabídl peníze ke složení finanční záruky. Nadto je vysoké riziko, že se stěžovatel bude vyhýbat správnímu

vyhoštění, neboť je mu známo, že na území České republiky pobývá neoprávněně, porušil české zákony a nadto uvedl, že se dobrovolně nepodrobí správnímu vyhoštění. Na základě těchto skutečností dospěl městský soud k závěru, že stěžovateli nebylo možné uložit mírnější opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Rovněž s tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Stěžovatel uvedená skutková zjištění zásadním způsobem nezpochybňuje, uvádí pouze, že má manželku a v případě uložení zvláštního opatření by mohl pobývat na jedné z pražských adres. Tyto skutečnosti však nemohou nic změnit na správnosti závěrů městského soudu. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že dosavadní postup marockých úřadů se v souladu s výše citovaným usnesením č. j. 5 Azs 20/2016-38 nepromítá do posouzení otázky možnosti uložení zvláštního opatření. Tuto skutečnost městský soud vypořádal při hodnocení pravděpodobnosti naplnění účelu zajištění, tj. správního vyhoštění.

[20] S ohledem na shora uvedené skutečnosti je možné konstatovat, že městský soud rozhodl zcela v souladu s právními předpisy a ustálenou judikaturou správních soudů, přičemž se nedopustil ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. zmíněné usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 8 As 287/2020, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu svých nákladů. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že procesně úspěšné žalované nevznikly náklady nad rámec její běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[22] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 20. 11. 2024, č. j. 4 Azs 235/2024-29, zástupkyní stěžovatele advokátku Mgr. et. Mgr. Simonu Pavlicovou. Ustanovené zástupkyni přísluší za zastupování stěžovatele odměna a náhrada hotových výdajů, přičemž tyto náklady nese stát, jak vyplývá z ustanovení § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. Ze soudního spisu vyplývá, že ustanovené zástupkyni náleží odměna za dva úkony právní služby, a to za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, která zahrnují i studium spisu, jakož i za sepsání doplnění kasační stížnosti ze dne 2. 12. 2024 (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „advokátní tarif“). Za tyto úkony právní služby jí náleží odměna podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, ve spojení s § 7 téhož předpisu ve výši 3.100 Kč za každý z nich, tj. celkem 6.200 Kč. Ke každému z těchto dvou úkonů právní služby se přiznává náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč, tj. celkem 600 Kč. Dále zástupkyni stěžovatele náleží cestovné v celkové výši 2.880 Kč za cesty do Brna a zpět za účelem studia spisu a do V. L. a zpět za účelem porady s klientem, jakož i náhrada za promeškaný čas strávený na těchto cestách v rozsahu devíti započatých půlhodin v celkové výši 900 Kč (§ 13 odst. 1 a § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu). Odměna a náhrada hotových výdajů advokátky za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti tak činí celkem částku ve výši 10.580 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2025

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu